

7/4795
S.K. 130

T.C.
DIŐIŐLERİ BAKANLIĐI
Siyaset Planlama Genel M¼d¼r Yardımcılığı

ÇOK İVEDİ

Sayı : B.06.0.SPG.0.01.00.00-026.21 -2012/3001867
Konu : Yazılı Soru Önergesi/Osman Faruk
Loğoğlu 7/4795

TBMM BAŐKANLIĐINA

İlgi: BaŐbakanlıĐa muhatap 19.03.2012 tarih ve KAN.KAR.BŐK.A.01.0.KKB.0.10.00.00-7/4795-89319 sayılı yazı.

Adana Milletvekili Osman Faruk Loğoğlu'nun Sayın Başbakanımıza y¼nelttiĐi ve Sayın BaŐbakanımızca, kendileri adına eŐg¼d¼m¼nde cevaplanması tensip olunan 7/4795 esas numaralı soru önergesinin yanıtı iliŐikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arzederim.

Ahmet DavutoĐlu

Ahmet DAVUTOĐLU
DıŐiŐleri Bakanı

Ek: 3 Sayfa

Dağıtım:
GereĐi :
TBMM BaŐkanlıĐı

Bilgi :
BaŐbakanlık

**ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN OSMAN FARUK LOĞOĞLU'NUN SAYIN
BAŞBAKANIMIZA YÖNELTİĞİ 7/4795 ESAS NUMARALI YAZILI SORU
ÖNERGESİ**

SORU:

Suriye'de 2011 yılından bu yana iç karışıklık yaşanmaktadır. Türkiye-Suriye ilişkileri hızla kötüleşmekte ve Suriye'deki gerginlik iki ülkeyi de kötü etkilemektedir.

AKP hükümeti, karşılıklı olarak vizeleri kaldırdığımız, ortak bakanlar kurulu toplantıları düzenlediğimiz ve Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği Konseyi kurduğumuz Suriye'ye karşı bugün bir dizi yaptırım uygulama noktasına gelmiştir.

- Suriye ile yoğun ekonomik ilişkileri bulunan illerimizden Suriye'ye yönelik ihracatımız ve İthalatımız azalmış, bazı illerimizde tamamen durmuştur, 2010 Aralık'ta 258 milyon dolar olan ihracatımız 2011 Aralık'ta 92 milyona gerilemiştir. İthalatımız 2010 yılında 32 milyon dolar iken 2011 'de 10 milyon dolara gerilemiştir.
- Nakliye sektörü de Türkiye-Suriye ilişkilerinden kötü etkilenmiş, 2 binden fazla tır ve kamyon şoförü işsiz kalmış, Suriye'ye geçişler daha riskli ve maliyetli hale gelmiştir. Suriye üzerinden Lübnan'a yapılan transit ticaret de durma noktasına gelmiştir. Cilvegözü Gümrük Kapısından geçen tır ve kamyon sayısı 2011 yılında bir önceki yıla göre %13 gerilemiştir. Nakliyecilerden Suriye sınırında ortalama 1500 dolar para alınmaya ve kendilerine kötü muamele yapılmaya başlanmıştır.
- Resmi rakamlara yansımamakla beraber, hacmi yıllık en az 3 milyar doları bulan bavul ticareti sayesinde Mardin, Şanlıurfa, Gaziantep, Kilis ve Hatay illerimizde yaşayan binlerce vatandaşımız aile ekonomisine katkı sağlamaktaydı. Bavul ticareti yaşanan gelişmelerle birlikte durma noktasına gelmiş, binlerce aile zor durumda kalmıştır.
- Turizm sektörü de iki ülke arasındaki kötü ilişkilerden olumsuz etkilenmiştir. 2011 yılında, Suriye başta olmak üzere diğer Arap ülkelerinden gelen turist sayısı yüzde 70'lik bir düşüş göstermiştir. Deniz sınır kapılarından giriş yapan Suriyeli turist sayısı 2010 yılında 32 bin kişiye, bu rakam 2011 yılında 4 bin 300'e gerilemiştir.
- Sosyal ve kültürel ilişkilerimiz de kötü etkilenmiştir. Bölge halkı Suriye'deki yakınlarını ziyaret edememektedir. Bölgenin sosyal dokusu zedelenmektedir.

Bu durumda:

- 1) Hükümet izlenen Suriye politikasının ülkemiz ve bölge halkımıza ciddi ekonomik zararlar verdiğinin ve sosyal mağduriyetlere yol açtığına farkında mıdır? Vatandaşlarımızın kayıpları takip edilmekte midir? Bu kayıplar nasıl telafi edilecektir?

- 2) Nakliyecilerimizin sorunlarını gidermek için hangi önlemler alınmaktadır?
- 3) Suriye sınır kapılarının durumu nedir ve bu durumun bölgeye etkileri nelerdir?
- 4) Suriye sınırında geçimini bavul ticareti ile sağlayan binlerce vatandaşımızın mağduriyetlerinin giderilmesi için yürütülen bir çalışma var mıdır?

YANIT:

Türkiye Cumhuriyeti kuruluşundan bu yana etrafında bir barış, istikrar, güvenlik ve refah kuşağı oluşturulmasını hedeflemiştir. Bu hedef, ülkemizin stratejik ve ulusal çıkarlarının gereğidir. Ülkemiz bu doğrultuda yakın çevresine sorun yaratma anlayışıyla değil, fırsat penceresinden bakmakta; başta komşularıyla olmak üzere bölgesinde işbirliği anlayışını ikili ilişkilerin temeline yerleştirmek için çaba sarfetmektedir.

Bu doğrultuda, Suriye de dahil olmak üzere tüm komşularımızla ilişkilerimiz ve bu ülkelere yönelik politikalarımız, ulusal çıkarlarımız, bölgesel vizyonumuz ve benimsediğimiz evrensel değerler temelinde şekillenmektedir.

911 km kara sınırına sahip olduğumuz Suriye'deki gelişmelerin, dış politika boyutunun yanı sıra, ülkemizi ilgilendiren insani ve iç güvenlik boyutları da bulunduğu ortadadır. Bu bakımdan, kamu düzenimiz ve ulusal güvenliğimize muhtemel yansımaları ışığında Suriye'deki olayların en kısa sürede barış ve istikrar odaklı bir seyir kazanması ülkemiz açısından büyük önem taşımaktadır. Tüm çabalarımız bu hedefe yönelik olarak sürdürülmektedir.

Ancak, Suriye Yönetimi'nin kendi halkını hedef alan şiddete dayalı politikalarını sürdürmesi, buna bağlı olarak can kayıplarının artması ve insani krizin derinleşmesi nedeniyle ülkedeki durum her geçen gün daha da kötüye gitmektedir. Dolayısıyla, bölge istikrar ve güvenliğine tehdit oluşturan Suriye'deki kriz, esasen mevcut rejimin uluslararası toplumun tüm çabalarına rağmen girdiği çıkmaz yolda yürümekte ısrar etmesinden kaynaklanmaktadır.

Suriye'de halihazırda akan kanın derhal durdurulması, insani krizin aşılması ve halkın arzuladığı hür ve demokratik bir Suriye'ye giden siyasi geçiş sürecinin önünün açılması için uluslararası meşruiyet temelinde yoğun gayret gösteren Türkiye, bundan sonra da aynı yönde kararlılığını sürdürecektir. Dost ve kardeş Suriye halkına içinden geçmekte oldukları bu sıkıntılı dönemde yardım elinin uzatılması Türk halkı için vicdani bir borçtur.

Öte yandan, Suriye'deki gelişmelerin vatandaşlarımız üzerindeki olumsuz etkilerinin asgari düzeyde tutulması için her türlü çaba sarf edilmektedir. Bu çerçevede, özellikle nakliyecilerimizin Körfez ve diğer Orta Doğu ülkelerine yönelik mal taşımacılığında karşılaştıkları sorunun aşılması ve Suriye'ye alternatif bir güzergah oluşturulması için gerekli

girişimlerde bulunulmuştur. Nitekim, 23 Nisan 2012 tarihinde imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti ve Mısır Arap Cumhuriyeti Arasında Ro-Ro ve Karayolu Transit Taşımacılığına İlişkin İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptı” sayesinde sözkonusu alternatif güzergah oluşturulmuştur.

Ayrıca, 12 Mart 2012 tarihinde yürürlüğe konan 2012/2941 sayılı "Doğal Afetler ve Olağanüstü Politik Risk Nedeniyle Meydana Gelen Mücbir Sebeplere İstinaden 6111 Sayılı Kanunda Yer Alan Taksit Sürelerinin Yeniden Belirlenmesine İlişkin Karar" uyarınca Ekonomi Bakanlığımız Libya ve Suriye'yi 2011 yılında meydana gelen olaylar nedeniyle, politik riskin gerçekleştiği ülkeler olarak tespit etmiş ve bu çerçevede anılan ülkelerde faaliyette bulunan vergi mükelleflerinin ülkemizdeki alacaklı tüm idarelere ödemeleri gereken taksitler yeniden yapılandırılmıştır.

Türkiye ile Suriye arasındaki hudut kapılarının durumuna ilişkin olarak gelinen aşamada 25 Temmuz 2012 tarihi itibarıyla Suriye ile olan sınır kapılarımız ticari giriş ve çıkışlara kapalı olup, Suriyelilerin ihtiyaçlarını teminen gümrük hizmetleri sürdürülmektedir.